

Öğrencilerin Okul Öncesi Eğitimden İlkokula Geçişlerinde Yaşam Becerilerini Kazanmalarına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

Yazar Ergün Öztürk

Gönderim Tarihi: 25-May-2018 03:34PM (UTC+0300)

Gönderim Numarası: 968552213

Dosya adı: 5365-19814-1-SM_turnitin.docx (70.52K)

Kelime sayısı: 8346

Karakter sayısı: 60621

Examination of teachers' opinions about the acquisition of the life skills of the students transitioning from preschool to primary school¹

Öğrencilerin Okul Öncesi Eğitimden İlkokula Geçişlerinde Yaşam Becerilerini Kazanmalarına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

Ergün Öztürk²
Mustafa Bektaş³

Abstract

Transition from preschool to primary school is accepted as one of the most important educational transitions for students. The aim of this study is to determine the degree of the acquisition of the life skills for the students while they pass from kinder garden to primary school. This determination is made according to the opinions of teachers in kinder garden and primary school. Because of this reason, a semi-structured interview form was composed by the researchers. Phenomenological method is used in this research. The semi-structured interview form was conducted for 9 kinder garden teachers and for 9 primary teachers who were selected purposefully from three schools. Teachers were intentionally chosen because they have direct contact with students at the specified levels. The interviews were sound recorded and content analysis method is used for gathering data from these records. The data and phrases that are taken from voice records

Özet

Anaokulundan ilkokula geçiş, küçük çocukların yaşadığı en önemli eğitim geçişlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu araştırmanın amacı okul öncesi eğitimden ilkokula geçiş sürecinde öğrencilerin yaşam becerilerine ne kadar sahip olduklarını sınıf ve okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim modeli ve amaçlı örnekleme yöntemleri ölçüt örnekleme tercih edilmiştir. Bu araştırmada nitel veri toplama yöntemlerinden yarı-yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu, 3 ilköğretim okulunda görev yapan 9 ilkokul birinci sınıf öğretmeni ve 9 okul öncesi öğretmeninden oluşmaktadır. Yapılan görüşmelerin ses kayıtları dinlenmiş, öğretmen ifadeleri aynen yazılmış ve kontrol etmeleri için görüşülen öğretmenlere tekrar gönderilip onayları alınmıştır. Bu verilerin analizinde ise her bir soruya ayrı ayrı içerik analizi yapılmıştır. Sınıf

¹⁵

¹ Cumhuriyet'in Kuruluşundan Günümüze Eğitimde Kademeler Arası Geçiş ve Yeni Modeller Uluslararası Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur

¹⁸

²Doç.Dr. Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Eğitimi ABD. ergunozturk@erciyes.edu.tr

³Doç.Dr. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Eğitimi ABD. mbektas@sakarya.edu.tr

were sent back to the teachers for their approval. Primary school teachers stated that primary school children who attended in kinder garden are master in three life skills which are entrepreneurship, creative thinking and proper usage of Turkish. All of kinder garden teachers stated that creative thinking skills and entrepreneurship skills are well supported by Turkish kinder garden curriculum. Although kinder garden teachers and primary school teachers have different ideas about acquisition of life skills, they have similar thoughts about the reasons behind the lack of these skills that are environment and individual differences. While updating and revising the curriculum, these findings could be used as guidance.

Keywords: [preschool, primary school, transitions, opinions of teachers, Phenomenologic method]

[\(Extended English summary is at the end of this document\)](#)

öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam becerilerine sahip olduklarını büyük çoğunlukla ifade ettikleri 3 yaşam becerisi sırasıyla girişimcilik, yaratıcı düşünme ve Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerileridir. Okul öncesi öğretmenlerinin tamamının okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam becerilerini kazandığını ifade ettikleri 2 beceri yaratıcı düşünme ve girişimcilik becerileridir. Okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin becerilerin kazandırılması ile ilgili farklı görüşler ifade etmelerinin yanı sıra bu becerileri kazanamama gerekçeleri incelendiğinde çevre ve bireysel farklılık gibi gerekçelerin örtüştüğü görülmektedir. Programların güncellenme çalışmalarında bu temalara özellikle dikkat edilmesi önerilebilir.

Keywords in article's language: [Okul öncesi, İlkokul, geçiş, öğretmen görüşü, fenomenolojik yöntem]

Giriş

21. yüzyılda eğitim alanında meydana gelen değişiklikler öğretmeni yalnızca bilgi aktaran kişi olmaktan çıkarmıştır. Öğretmen mevcut bilgilere ulaşma, ulaşılan bilgileri doğru değerlendirme ve değerlendirilen bu bilgileri çözümler için kullanma süreçlerinde bireyler için gerekli olacak becerilerin kazandırılmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Eğitim sistemi içerisinde bu görev birbiri ardı sıra gelen kademelerde görevli öğretmenler tarafından üstlenilmektedir. Türk Millî Eğitim Sistemi incelendiğinde okul öncesinden yükseköğretime kadar birbirini takip eden ve birbirini etkileyen kademelerden oluşmaktadır. Bu nedenle okul öncesinden ilkökula, ilkökoldan ortaokula, ortaokoldan liseye ve liseden de yükseköğretime geçişlerin sorunsuz yürütülebilmesi için bu kademelerde verilen eğitim/öğretimin birbirini destekler nitelikte olması gerekmektedir.

Okul öncesi eğitimin öğrencileri hayata ve bir üst kademe olan ilkökula hazırlaması beklenmektedir. Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları'na temel ilkelerine uygun olarak okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri; çocukların beden, zihinden ve duygusal gelişimlerini ve alışkanlıklar kazanmalarını sağlamak, onları bir üst eğitime hazırlamak, dezavantajlı ailelere gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak, çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır. Ayrıca okul öncesi eğitimin temel ilkelerinin 13. maddesinde "Bu dönemdeki çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmelidir" (MEB, 2013) ifadesi yer almaktadır.

Öğrencilerin almış oldukları eğitimin bütün aşamalarında, uygulanan eğitim ve öğretim etkinliklerinin ne derece etkili olduğunun belirlenmesi oldukça önem arz etmektedir. Önceki aşamada yeterli düzeyde gerçekleşen öğrenmeler daha sonraki aşamada gerçekleşen öğrenmeleri olumlu etkileyecektir. Okul öncesi eğitimi dönemindeki çocuklar için önemli olan yaşam becerileri bir sonraki düzeyde ihtiyaç duyulan temel bilgi ve yeterliliklerin kazanılması bakımından oldukça önemli bir dönemi oluşturmaktadır. Bu dönemdeki çocuklara uygulanacak olan eğitim, çocuklarda gelişmesini beklediğimiz bilişsel, duygusal, devinışsel, beşeri ve dil gelişimleri açısından oldukça önemlidir. Bu dönem verilen eğitim ile öz bakım becerilerinin gelişimini destekleyecek çalışmaların ve uygulanan etkinliklerin değerlendirilmesi bir gereklilik olmaktadır (MEB, 2013; 53). Bu değerlendirme süreçlerini

32 yürütmekte olan okul öncesi öğretmenlerinin öğrencilerin yaşam becerilerini kazanma düzeylerini en
33 iyi gözlemleyen bireyler arasında oldukları düşünülmektedir.

34 Yaşam becerileri çocukluk boyunca öğrencinin bütünsel gelişimi ile ilgilidir. Bu beceriler
35 fiziksel, entelektüel, kişisel, duygusal ve sosyal potansiyellerini ortaya koymada tamamen başarılı
36 olabilmeleri için öğrencilere yardımcı olacak bilgi, beceri ve değerlerle öğrencilerin donatılmasına katkı
37 sağlar. Yaşam becerilerini kazanmak; öğrencilerin toplum içerisinde aktif ve sorumlu rol almaları,
38 yaşam zorluklarının üstesinden gelmeleri gibi konularda etkili olmanın yanında bu becerileri
39 kullanmak bağımsızlaşmalarına da yardımcı olacaktır. Bu becerileri edinme ve uygulamalarında
40 öğrencileri cesaretlendirir (CAPS, Intermediate Phase, DBE, 2011). Temel yaşam becerileri programı
41 Dünya Sağlık Organizasyonu (1997) tarafından geliştirilmiştir. Amacı eğitim içerisinde çeşitli ortamlar
42 oluşturarak genç insanlara ve çocuklara psikososyal yeterlik kazandırmaktır (Coley ve Dwivedi, 2004).

43 Yaşam becerileri olumlu bir şeyi yapabilmek ya da bir amaca ulaşma ve sahip olduğu belirli
44 becerileri düzenlemeye yönelik bilgi, davranış, tutum ve değerlerin bir karışımını kapsayan olumlu
45 davranışları ifade etmektedir (Rychaen ve Salganik 2001). Yaşam becerileri tanımlamada üç genel
46 ölçüt kullanılmaktadır. Bu ölçütler:

- 47 a) İyi işleyen bir toplum ve hayat boyu başarılı yaşama katkıda bulunacak anahtar beceriler,
- 48 b) İçerikle ilgili geniş çaplı önemli zorluklarla başa çıkma,
- 49 c) Bütün bireylerle ilgililik.

50 Bu ölçütlere göre yaşam becerileri üretken bir hayat içerisinde öğrencilerin başarılı
51 olabilmesine yardım edecek yeteneklerdir. Yaşam becerileri öğrenme ve pratik yapma benlik saygısı,
52 şefkat, güven, saygı gibi kişisel ve sosyal nitelikleri geliştirmede öğrencilere yardım eder.

53
54 Bandura (1977) sosyal öğrenme teorisini “*Yaşam becerilerine bağlı olan şeylerin öğretilmesinde*
55 *kullanılan metot gençlerin davranışlarından ortaya çıkan sonuçları ve başkalarının nasıl davrandığını gözlemleyerek*
56 *kendi deneyimlerinden çıkarımları ve çevresindeki insanların neler bildiği ile ilgilidir*” şeklinde tanımlamaktadır.
57 Sosyal öğrenme teorisine göre eğitim; etkili olan kazanım, süreç ve deneyimlerin yeniden
58 yapılandırılmış olmasını dikkate alır.

59 Yaşam becerileri eğitimi çocukların öğrenme ve öğretme sürecine aktif ve dinamik olarak
60 katılmalarını gerekli kılar. Yaşam becerilerinin gelişimi aktif öğrenme pedagojisiyle yakından ilgilidir.
61 Yaşam becerileri programları rol oynama, tartışma, durum analizi ve bire bir problem çözme gibi
62 katılımcı öğretim metotları yoluyla kendi gelişim süreçlerinde genç insanların ilgisini çekebileceği göz
63 önünde bulundurulmalıdır (Mangrulkar, Whitman ve Posner 2001). Derslerde öğretmen çocukların
64 birbirlerine saygı göstermelerini, gruplar halinde çalışmalarını ve rol oynamalarını teşvik ederek
65 çocuklarda yaşam becerilerinin bir birine yardım etmeyle nasıl geliştiğini göstermelidir (Tyre, 2010).
66 Bu öğrenme süreci içerisinde öğretmen yaşam becerilerini öğretirken rol modelleri olarak
67 davranışları oldukça önemlidir.

68 Yaşam becerileri eleştirel düşünme, etkili iletişim ve karar vermeyi kapsamaktadır. Bununla
69 birlikte oyunlar ve benzetimler (simulations) öğrencilerin güvenli bir çevre içerisinde gerçek dünya
70 problemlerini çözmelerine ve bu süreç içerisinde eğlenceli zaman geçirmelerine imkân vermektedir
71 (Bhattacharjee ve Ghosh, 2013).

72 Günümüz eğitim anlayışı içerisinde düşünme ve düşünmeye dönük çalışmaları koordi etmek,
73 gerekli uygulamaları düzenlemek ve bunları uygulamaya yönelik çalışmalar yapmak çocukların beceri
74 gelişimi için oldukça önemlidir. Yapılan deneysel araştırmalara göre eğitimciler çocuklara yönelik
75 planlama ve derinlemesine düşünme becerilerini geliştirecek program ve uygulamalar
76 hazırladıklarında küçük yaşta çocukların düşünme ve muhakeme becerilerini geliştirebileceği ile ilgili
77 sonuçlar elde edilmiştir. Bir konu hakkında Planlama ve derin düşünme çocukların ne yaptıklarını ve
78 ne öğrendiklerini düşünmeleri bakımından oldukça önemli becerilerdir. Çocukların akademik, sosyal
79 ve sanatsal yeteneklerin gelişimi açısından bu beceriler oldukça önemlidir (Epstein, 1993).

80 Düşünme becerilerinin kazanılmasına ilişkin Trickey ve Topping (2004) yapmış oldukları bir
81 araştırmada, Düşünme Eğitimi çocukların dinleme çalışmalarına ve grup tartışmalarına
82 katılmalarını arttırdığı ortaya konmuştur. Bu eğitimle çocuklar konuşmaya karşı daha hevesli ve

83 başkalarının fikirlerini dinlemeye hazır oldukları gözlenmiştir. Juuso (2007), erken yaşlarda Düşünme
84 Eğitimi'nin verilmesi ile sorgulama, eleştirme, alternatifler üretme ve tutarlılık gibi hem bilgi, hem de
85 ahlak ve kişilik gelişimi bakımından çocukların ellerine verilmiş bir koz gibidir.

86 Bir araştırmada yaşam becerileri öğretiminin bir sonucu olarak akademik performansın
87 geliştiği de (Weissberg, Caplan ve Sivo, 1989) belirtilmiştir. Çeşitli kademelere erişme yaşı her ne kadar
88 çocuğun motivasyonu, tecrübe ve kültürel durumuna göre farklılıklar gösterse de kademelerin gelişim
89 sırası değişmez. Çocuk bir kademeden diğerine geçerken ilk tecrübeler daha sonrakilerle bütünleşir ve
90 kaynaşır.

91 Okul öncesi eğitimden ilkökula geçişte öğrencilere yukarıda ifade edilmeye çalışılan yaşam
92 becerilerinin kazandırılması, çocuğun gelişimi ve akademik başarısı açısından oldukça önemlidir.
93 İlkokul düzeyinde öğrencilere öncelikli olarak 11 öğretim programlarında belirlenmiş dokuz yaşam
94 becerisini kazandırmak amaçlanmaktadır. Bu beceriler eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma,
95 iletişim, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel
96 kullanma, karar verme becerisi olarak sıralanabilir (MEB, 2009). Bu becerilerin başarıyla
97 kazandırılması eğitim sisteminin birbirini izleyen okul öncesi ve ilkökul kademelerinde yapılan
98 eğitim/öğretim faaliyetlerinin birbirini destekler nitelikte olmasından büyük oranda etkilenecektir.

99 Anaokulundan ilkökula geçiş, küçük çocukların yaşadığı en önemli eğitim geçişlerinden biri
100 olarak kabul edilmektedir. Bu süreç fiziksel çevre, öğrenme beklentileri, kurallar ve rutinler, sosyal
101 statü ve kimlik, çocuklar ve aileler arasındaki ilişkiler de dâhil olmak üzere bir takım değişiklikleri
102 müzakere etme ve bunlara uyum sağlamaya ilgilidir (Hirst, Jervis, Visagie, Sojo ve Cavanagh, 2011).
103 Okul öncesi eğitimden ilköğretime geçişte birçok kişi kolayca değişim yolunda ilerleyebilir ancak
104 bazıları için bu süreç oldukça yıldıracı olabilir (Skouteris, Watson ve Lum, 2012). Bu geçiş tecrübesinin
105 çocuğun gelecekteki gelişimi ve öğrenimi üzerinde uzun vadeli etkilere sahip olduğu ve sonraki tüm
106 eğitim düzeylerini kapsadığı düşünülmektedir. Başarılı geçişler, çocukların okuldaki performanslarını
107 artıracak öğretim, öğrenme, yöntem, süreç, kural ve yönetmelikleri hızlı bir şekilde kavradıkları yeni
108 durumlara uyum sağlamalarını kolaylaştıracaktır.

109 Bu nedenle okul öncesi eğitimden ilkökula geçiş, bir çocuğun okul kariyerindeki gücünü ve
110 yönünü belirler. Başarılı bir başlangıç, gelecekteki ilerleme ve başarı ile bağlantılı olduğu için, şu an
111 yapılan değişikliklerle baş etmek önemlidir (Giallo, Treyvaud, Mathews ve Kienhuis, 2010). Bu geçiş
112 destekleyecek en önemli öge ise temel yaşam becerilerini belirli ölçülerde çocukların kazanmalarından
113 geçmektedir.

114 Bu araştırmanın amacı okul öncesi eğitimden ilkökula geçiş sürecinde öğrencilerin yaşam
115 becerilerine ne kadar sahip olduklarını sınıf ve okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda
116 25 irlemektir.

117 Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

- 118 1. Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam
119 becerilerine sahip olma durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
- 120 2. Sınıf öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam
121 becerilerine sahip olduklarını gösteren gerekçeleri nelerdir?
- 122 3. Sınıf öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam
123 becerilerine sahip olmama gerekçeleri nelerdir?
- 124 4. Okul öncesi öğretmenlerine göre yaşam becerileri okul öncesi eğitimi programında yer
125 almakta mıdır?
- 126 5. Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam becerilerini
127 kazanma durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
- 128 6. Okul öncesi öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam
129 becerilerini kazanma gerekçeleri nelerdir?
- 130 7. Okul öncesi öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam
131 becerilerini kazanamama gerekçeleri nelerdir?
- 132 8.
- 133

134

Yöntem

135

Bu bölümde araştırmada kullanılan model, araştırmanın çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması, analizi, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına yer verilmiştir.

136

137

138

Araştırmanın Modeli

139

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim modeli kullanılmıştır. Farklı bireylerin görüşlerini ve tecrübelerini açıklamak amacıyla tercih edilen olgu bilim modeli, farkında olunan fakat derinlemesine ve net bir anlayışa sahip olunmayan olguları belirginleştirmeyi hedefler (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

140

141

142

143

144

Çalışma Grubu

145

Elde edilmesi düşünülen verinin derinliği ve genişliği çalışma grubunun büyüklüğü ile ters orantılıdır. Nitel araştırmalarda kaynakların sınırlılığı, bilgi toplama ve analiz yöntemlerinin özelliğinden dolayı çalışma grubunun çok sayıda bireyden oluşmaması daha sağlıklı sonuçlar verir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu nedenlere bağlı olarak amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bir araştırmada gözlem birimleri belli özelliklere sahip bireyler, olaylar, nesnelere ya da durumlardan meydana gelebilir. Bu durumda ölçütü karşılayan birimler örnekleme katılır (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel 2013). Bu niteliklere uygun olarak çalışma grubuna, 2013–2014 Eğitim-Öğretim Yılı Sakarya İli Hendek İlçesi'nde bulunan 3 ilköğretim okulunda görevli 9 ilkokul birinci sınıf öğretmeni ve 9 okul öncesi öğretmeni dahil edilmiştir. Örneklemede bu öğretmenlerin tercih edilmesi öğrencilerin belirlenen yaşam becerilerini kazanma durumlarını en yakın zamanda gözleme fırsatı bulan öğretmenler olmalarıdır.

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

Verilerin Analizi

158

İçerik analizi yapmak için toplanan veriler ilk olarak kavramsallaştırılır, ikinci olarak kavramlara göre mantıklı bir şekilde düzenlenir ve bu bağli olarak veriyi açıklayan temaların belirlenmesi gereklidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiş yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ses kayıtları dinlenmiş, kayıtlardaki konuşmalar deşifre edilmiş ve kontrol etmek üzere öğretmenlere tekrar gönderilip bu kayıtlarla ilgili onayları alınmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere sorulan sorular ayrı ayrı içerik analizine tabi tutulmuştur. Yapılan analizler sonucunda birbirine benzeyen veriler kodlar belirlenmiş, temalar çerçevesinde birleştirilmiştir. Araştırmacılar farkli nitel araştırmalarda deneyimli bir değerlendirmeye kodların tespiti yaptırılmıştır. Güvenirlik için kodlamalar üzerinde Güvenirlik= Görüş Birliği/ Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı X 100 formülü kullanılarak (Miles ve Huberman, 1994) belirlenmiştir. Araştırmacılar kodlaması ve deneyimli diğer kodlayıcı arasında uyumun %90,50 olarak belirlenmiştir. Uyumun %70 veya daha üstü olması yeterli görüldüğünden veri analizi açısından çalışma güvenilir sayılmıştır. Bu kodlar temaları oluşturmada kullanılmıştır. Veriler betimsel bir anlatım ile sunulmuş ve çarpıcı olduğu düşünülen öğretmen ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilerek bulgular açıklanmış ve yorumlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bulguların daha kolay anlaşılmasını sağlayabilmek için oluşturulan kodlar ve tablolarda öğretmen görüşü sayıları "n" ve görüşlerin içerisinde kodların tekrar etme sayıları "f" olarak tablolara gösterilmiştir. Öğretmen ifadelerine yer verilirken okul öncesi öğretmeni için OÖÖ, sınıf öğretmeni için SÖÖ kısaltmaları ve bitişiklerinde ilgili öğretmenin sırasını ifade eden sayı kullanılmıştır.

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

Geçerlik ve Güvenirlik

178

Nitel araştırmalar için bilimsel bulguların doğruluğu geçerliğin, bilimsel bulguların tekrarlanabilirliği ise güvenirlüğün göstergeleridir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmanın geçerliği ve güvenirlüğünü artırmak için yapılan işlemler dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın iç geçerliğini artırmak amacıyla yarı-yapılandırılmış görüşme formu geliştirmek için konu ile ilgili literatür incelenerek kavramsal bir çerçeve oluşturulup bu konuda üç uzmandan görüş alınmıştır. Görüşmelerin samimi bir sohbet ortamında yapılması ve görüşlerin kim tarafından belirtildiğinin gizli

180

181

182

183

184

185 kalacağı güvencesinin 2 verilmesi, görüşmelerin yapılmasında karşılıklı güvenin oluşmasına katkı
186 sağlamıştır. Böylece katılımcıların görüşlerini herhangi bir endişe ve 1 korkuya kapılmadan
187 samimiyetle gerçek görüşlerini ifade etmeleri sağlanmıştır. Görüşmelerden sonra ses kayıtları özenle
188 yazılı metin haline getirilmiştir. Ayrıca bu metin, g 12 şmenin yapıldığı öğretmene tekrar okutularak
189 teyit ettirilmiştir. Böylece katılımcı teyidi alınmıştır. İçerik analizinde temalar, ilgili kodları kapsayacak
190 kadar geniş ve ilgisiz kodları dışarıda bırakacak kadar dar bir şekilde belirlenmeye özen gösterilmiştir.
191 Araştırmanın dış geçerliğini artırmak için araştırma sürecinde yapılanlar ayrıntılı olarak sunulmuştur.

192 Araştırmanın iç güvenilirliğinin artırılması için 1 bulguların gerekli görülen kısımları yorum
193 yapılmadan örnek olarak doğrudan sunulmuştur. Ayrıca görüşmede elde edilen veriler üzerinde
194 30 ştırmacılar ve bu konuda deneyimli bir akademisyen yapılan çalışma sonucunda 63 e edilen verileri
195 ayrı ayrı kodlama yapmış ve kodlamalar karşılaştırılarak tutarlık belirlenmiştir. Araştırmanın dış
196 güvenilirliğini 3 tırmak amacıyla araştırmacı, süreçte yapılanları ayrıntılıyla sunmuştur. Ayrıca süreçte
197 elde edilen ses kayıtları, yazılı metne dönüştürülmüş dokümanlar ve kodlamalar istenildiğinde
198 incelenmek üzere muhafaza edilmektedir.

199
200
201
202
203

Bulgular

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam becerilerine sahip olmalarına yönelik görüşleri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1.
Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam becerilerine sahip olmalarına yönelik görüşleri

Yaşam becerileri	Sahip (n)	Sahip değil (n)	Toplam (n)
1. Eleştirel düşünme	6	3	9
2. Yaratıcı düşünme	8	1	9
3. Araştırma	5	4	9
4. İletişim	5	4	9
5. Problem çözme	3	6	9
6. Bilgi teknolojilerini kullanma	6	3	9
7. Girişimcilik	9	0	9
8. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma	8	1	9
9. Karar verme	6	3	9

204 Tablo 1 incelendiğinde sınıf öğretmenleri okul öncesi eğitimi alıp 10 birinci sınıfa devam eden
205 öğrencilerin kazandığı yaşam becerilerini girişimcilik, yaratıcı düşünme ve Türkçeyi doğru, etkili ve
206 güzel kullanma becerisi şeklinde sıralamaktalar. Bu öğrencilerin çoğunlukla kazanamadığı ifade edilen
207 yaşam becerisi iseproblem çözme becerisi olarak dikkat çekmektedir. Araştırmaya katılan sınıf
208 öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp bir 13 sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam becerilerine
209 sahip olduklarını gösteren gerekçelerin dağılımı Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2.
Sınıf öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam becerilerine sahip olduklarını gösteren gerekçelerin dağılımı

Yaşam becerileri	(f)	Kod	Tema	Toplam (f)
1. Eleştirel düşünme	3 2 2 1	Öz güven Farklı fikir Eleştirme Bireyden bireye farklılaşma	Girişkenlik Üretkenlik Sorgulama Bireysel farklılık	8

2. Yaratıcı düşünme	2 7 3	Orijinallik Farklı fikir Fazla fikir	Üretkenlik	12
3. Araştırma	4 2 2	Sorgulama Merak Israr	Sorgulama Girişkenlik	8
4. İletişim	4 2	Kuralları bilme Arkadaşlık kurma	Uyumluluk Çevre	6
5. Problem çözme	3	Çözüm yolları bulma	Üretkenlik	3
6. Bilgi teknolojilerini kullanma	4 2 1	Aile etkisi Oyun amaçlı kullanma Bireyden bireye farklılaşma	Çevre Bireysel farklılık	7
7. Girişimcilik	4 6 3	Öz güven İsteklilik Liderlik	Girişkenlik	13
8. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma	2 4 5 2	Kelime hazinesi Kendini ifade etme Kurallara uyma Doğru telaffuz	Dili kullanma	13
9. Karar verme	4 2 2	Öz güven Deneyim Aile etkisi	Girişkenlik Çevre	8

210

211

Çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam becerilerine sahip olma gerekçeleri incelendiğinde toplam 21 farklı koddan 7 tema oluşmuştur.

212

213

214

Eleştirel düşünme becerisine yönelik "girişkenlik" teması; öz güven, "üretkenlik" teması; farklı fikir, "sorgulama" teması; eleştirme, "bireysel farklılık" teması; bireyden bireye farklılaşma kodundan oluşmaktadır. SÖ3'ün "Okul öncesi eğitimi alan öğrenciler daha girişken oluyorlar. Kendilerine güveniyorlar. Söz almada daha cesaretliler oluyorlar. İfade yetenekleri geliştiği için siz de eleştirebiliyorlar. Duruşunuzla, giyiminizle ilgili siz eleştirebiliyorlar. Eleştiriler olumlu da oluyor olumsuz da. Ben kime sınırladım dediğimde kızdığım kişiyi gösterebiliyorlar..." ifadesi "girişkenlik, üretkenlik ve sorgulama" temalarına örnektir.

215

216

217

218

219

220

Yaratıcı düşünme becerisine yönelik "üretkenlik" teması; orijinallik, farklı fikir ve fazla fikir kodlarından oluşmaktadır. SÖ7'nin "Okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin hayal güçleri oldukça fazla. Düşüncelerde ve düşüncelerini ifade etmede farklılık ortaya çıkıyor. Resim (çizme) konusunda da farklılıkları var." ifadesi "üretkenlik" temasına örnektir.

221

222

223

224

Araştırma becerisine yönelik "sorgulama" teması; sorgulama, merak ve "girişkenlik" teması; ısrar kodlarından oluşmaktadır. SÖ9'un "Anlatılan herhangi bir şey hakkında oldukça fazla miktarda soru soruyorlar. Bir şey hakkında seviyelerine uygun bir araştırma yapmak istediğimde daha fazla katılmak istiyorlar?" ifadesi "sorgulama ve girişkenlik" temalarına örnektir.

225

226

227

228

İletişim becerisine yönelik "uyumluluk" teması; kuralları bilme ve "çevre" teması; arkadaşlık kurma kodlarından oluşmaktadır. SÖ8'in "(Okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin) geneli (iletişim becerisine) sahip. Okula başladıkları uyum sürecinde bu öğrenciler daha çabuk arkadaşlık kurabiliyorlar. Arkadaşlarıyla uyumları daha güzeldir. İletişime daha çabuk geçiyorlar." ifadesi "uyumluluk ve çevre" temalarına örnektir.

229

230

231

232

Problem çözme becerisine yönelik "üretkenlik" teması; çözüm yolları bulma kodundan oluşmaktadır. SÖ2'nin "Birkaç çözüm yolu bulabiliyorlar. En azından daha farklı düşünmeye yönelttiğiniz zaman farklı fikirler de üretebiliyorlar. Hani kuralları öğrenip geliyorlar. Kuralları bilen bir çocuk daha fazla alternatif üretebiliyor." ifadesi "üretkenlik" temasına örnektir.

233

234

235

236 Bilgi teknolojilerini kullanma becerisine yönelik "çevre" teması; aile etkisi, oyun amaçlı
237 kullanma ve "bireysel farklılık" teması; bireyden bireye farklılaşma kodlarından oluşmaktadır. SÖ3'ün
238 "Okul öncesi eğitimi alan öğrenciler velilerden de destek aldıkları için daha farklı oluyorlar. Okul öncesinde filmlerle
239 davranışlar öğretildiği için, daha az sayıda öğrenci olduğu için, teknoloji kullanma fırsatı bulabiliyorlar. Evde de
240 bilgisayarları varsa bilgi teknolojileri ile çok erken yaşta tanışıyorlar." ifadesi "çevre ve bireysel farklılık"
241 temalarına örnektir.

242 Girişimcilik becerisine yönelik "girişkenlik" teması; öz güven, isteklilik ve liderlik kodlarından
243 oluşmaktadır. SÖ6'nın "Girişimcilik becerisi gelişmiştir. Çünkü okul öncesi eğitimde yapılan etkinlikler öncül olma,
244 yapılan etkinliklerde girişimci ve katılımcı olma eğitimlerini aldıklarından dolayı birinci sınıfta buna sahiptirler."
245 ifadesi "girişkenlik" temasına örnektir.

246 Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisine yönelik "dil kullanma" teması; kelime
247 hazinesi, kendini ifade etme, kurallara uyma ve doğru telaffuz kodlarından oluşmaktadır. SÖ1'in
248 "Farklı kelimeleri biliyorlar. Uzayla ilgili mesela çocuklar uzaya meraklı olduğu zaman. Kelime hazineleri daha
249 gelişmiş oluyor. Girişimcilik örneği gerçi hani bir şey yapılacağı zaman markete falan kolay gidiyorlar. O olayda var
250 çocuklarda. Hani oraya gittiği zaman kendini ifade etmesi de yine Türkçeyi güzel kullanma becerisini de gösterir
251 benç." ifadesi "dil kullanma" temasına örnektir.

252 Karar verme becerisine yönelik "girişkenlik" teması; öz güven ve "çevre" teması; deneyim ve
253 aile etkisi kodlarından oluşmaktadır. SÖ5'in "Kendileri ile ilgili bir süreçte kararlarını daha baskın olarak
254 verebiliyorlar. Terahlerde bulunuyorlar ve ısrarcılar." ifadesi "girişkenlik" temasına örnektir.

255 Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam
256 eden öğrencilerin yaşam becerilerine sahip olmadıklarını gösteren gerekçelerin dağılımı Tablo 3'te yer
257 almaktadır.

Tablo 3.
Sınıf öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam becerilerine sahip olmama gerekçelerinin dağılımı

Yaşam becerileri	(f)	Kod	Tema	Toplam (f)
1. Eleştirel düşünme	2	Seviyeye uygun olmama	Hazırbulunmuşluk	4
	1	Aile etkisi	Çevre	
	1	Bireyden bireye farklılaşma	Bireysel farklılık	
2. Yaratıcı düşünme	1	Bireyden bireye farklılaşma	Bireysel farklılık	1
3. Araştırma	4	Bireyden bireye farklılaşma	Bireysel farklılık	4
4. İletişim	4	Kurallara uymama	Uyumluluk	4
5. Problem çözme	6	Olgunlaşma	Hazırbulunmuşluk	6
6. Bilgi teknolojilerini kullanma	3	Teknolojiye erişememe	Teknolojiyle tanışma	3
7. Girişimcilik	-	-	-	0
8. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma	1	Bireyden bireye farklılaşma	Bireysel farklılık	1
9. Karar verme	3	Aile etkisi	Çevre	3

258 Çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden
259 öğrencilerin yaşam becerilerine sahip olmama gerekçeleri incelendiğinde toplam 6 farklı koddan 5
260 tema oluşmuştur.
261

262 Eleştirel düşünme becerisine yönelik "hazırbulunuşluk" teması; seviyeye uygun olmama,
263 "çevre" teması; aile etkisi, "bireysel farklılık" teması; bireyden bireye farklılaşma kodundan
264 oluşmaktadır. SÖ2'nin "Kendi karakterinden kaynaklanan ya da evde ki aileden aldığı eğitimden kaynaklanan
265 farklılıklar da oluyor. Anaokuluna gittiği halde olmayabiliyor ya da gitmediği halde yine kazanmış olabiliyor. Hani
266 dediğim gibi ana sınıfına gitmiş oluyor fakat ona söylediğimiz şeyleri yapamayabiliyor. Ya da gitmemiş oluyor çocuk
267 ama yapabiliyor. O da ailenin ilgisiyle de ilgili bir şey. Bireysel farklılıklar var ya sonuçta o değişebiliyor..." ifadesi
268 "hazırbulunuşluk, çevre ve bireysel farklılık" temalarına örnektir.

269 Yaratıcı düşünme becerisine yönelik "bireysel farklılık" teması; bireyden bireye farklılaşma
270 kodundan oluşmaktadır. SÖ2'nin "Çocuğa göre değişiyor. Çocuğa bakıyorsun kesin diyorsun ana sınıfı eğitimi
271 almıştır fakat anne-baba diyor ki gitmedi. Ya da tam da aksi olabiliyor." ifadesi "bireysel farklılık" temasına
272 örnektir.

273 Araştırma becerisine yönelik "bireysel farklılık" teması; bireyden bireye farklılaşma kodundan
274 oluşmaktadır. SÖ1'in "Çocuklar bazıra alışmışlar yaşam olarak söyleyeyim hani. Hep aile mesela şey yapıyor ödev
275 verdiğimiz zaman, hemen anne ve babayla yapıyor diye düşünüyorum. Yine bireysel farklılık gösteriyordur tabii ki
276 ama genelde (araştırma becerisinin) olmadığını düşünüyorum. Okul öncesi eğitiminin bunu etkilediğini
277 zannetmiyorum." ifadesi "bireysel farklılık" temasına örnektir.

278 İletişim becerisine yönelik "uyumluluk" teması; kurallara uymama kodundan oluşmaktadır.
279 SÖ7'nin "Özgüven fazlalığından dolayı hep konuşmak istiyorlar. Çoğunlukla söz bakken riayet etmiyorlar."
280 ifadesi "uyumluluk" temasına örnektir.

281 Problem çözme becerisine yönelik "hazırbulunuşluk" teması; olgunlaşma kodundan
282 oluşmaktadır. SÖ3'ün "Çabuk küsüyorlar. İlk zamanlar harfleri yazamayan öğrenciler yazabilenlere benimkini
283 de yazarsan seninle konuşurum. Yoksa seninle konuşmam diyorlardı. Haftalarca süren dargınlıklar oluyordu."
284 ifadesi "hazırbulunuşluk" temasına örnektir.

285 Bilgi teknolojilerini kullanma becerisine yönelik "teknolojiyle tanışma" teması; teknolojiye
286 erişememe kodundan oluşmaktadır. SÖ9'un "Evlerinde bilgisayar olan öğrenciler ve okul öncesi eğitimi alan
287 öğrenciler arasında bu beceri konusunda bir fark bulunmamaktadır." ifadesi "teknolojiyle tanışma" temasına
288 örnektir.

289 Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisine yönelik "bireysel farklılık" teması; bireyden
290 bireye farklılaşma kodundan oluşmaktadır. SÖ4'ün "Pek bir fark yok o konuda. Çocuğun kendi becerisi
291 olduğunu düşünüyorum. Gittiği halde hiç konuşmayan, sosyal olmayan var onun yanı sıra gitmediği halde barika olan
292 çocuklar da var. Kişilik yapısıyla ilgili de olduğunu düşünüyorum..." ifadesi "bireysel farklılık" temasına
293 örnektir.

294 Karar verme becerisine yönelik "çevre" teması; aile etkisi kodundan oluşmaktadır. SÖ3'ün
295 "Daha çok aileye bağlı olabilir. Okul zamanına kadar aile ona çeşitli terzibler sunmuştur. Onlar arasından terzib
296 yapmıştı. Karar verme daha çok aileye bağlı sadece okul öncesi ile olmaz." ifadesi "çevre" temasına örnektir.

297 Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi programında yaşam
298 becerilerinin yer almasına yönelik görüşleri Tablo 4'te sunulmaktadır.

Tablo 4.
Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi programında yaşam becerilerinin yer almasına yönelik görüşleri

Yaşam becerileri	Var (n)	Kısmen var (n)	Yok (n)	Toplam(n)
1. Eleştirel düşünme	6	3	0	9
2. Yaratıcı düşünme	9	0	0	9
3. Araştırma	5	3	1	9
4. İletişim	9	0	0	9
5. Problem çözme	7	0	2	9
6. Bilgi teknolojilerini kullanma	5	2	2	9
7. Girişimcilik	7	2	0	9

8. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma	9	0	0	9
9. Karar verme	7	1	1	9

299

300

301

302

303

304

305

306

307

Çalışmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin tamamı okul öncesi eğitimi programında yaratıcı düşünme, iletişim ve Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma yaşam becerilerinin yer aldığı görüşündedir. Okul öncesi öğretmenlerinin çoğu diğer becerilerin de okul öncesi eğitimi programında yer aldığı yönünde görüş bildirirken 2'şer okul öncesi öğretmeni problem çözme ve bilgi teknolojilerini kullanma yaşam becerileri için 1'er okul öncesi öğretmeni ise araştırma ve karar verme yaşam becerileri için okul öncesi eğitimi programında yer almadığı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam becerilerini kazanmalarına yönelik görüşleri Tablo 5'te sunulmaktadır.

Tablo 5.
Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam becerilerini kazanmalarına yönelik görüşleri

Yaşam becerileri	Kazanmaktadır (n)	Kazanmamaktadır (n)	Toplam(n)
1. Eleştirel düşünme	6	3	9
2. Yaratıcı düşünme	9	0	9
3. Araştırma	7	2	9
4. İletişim	8	1	9
5. Problem çözme	7	2	9
6. Bilgi teknolojilerini kullanma	5	4	9
7. Girişimcilik	9	0	9
8. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma	8	1	9
9. Karar verme	7	2	9

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

Çalışmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin tamamı okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaratıcı düşünme ve girişimcilik yaşam becerilerini kazandıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. Ayrıca okul öncesi öğretmenlerinin tamamına yakını okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin iletişim ve Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma yaşam becerilerini kazandıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. Okul öncesi öğretmenlerinin yarısına yakını okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin bilgi teknolojilerini kullanma yaşam becerilerini kazanmadıkları yönünde görüş bildirmişlerdir.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinden okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam becerilerini kazandığını belirtenlerin gerekçelerinin dağılımı Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6.
Okul öncesi öğretmenlerinden okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam becerilerini kazandığını belirtenlerin gerekçelerinin dağılımı

Yaşam becerileri	(f)	Kod	Tema	Toplam (f)
1. Eleştirel düşünme	6	Yanlış-doğru ayrımı	Sorgulama	8
	2	Farklı görüşe saygı	Uyumluluk	
	2	Oyunlaştırma	Üretkenlik	
2. Yaratıcı düşünme	7	Oyunlaştırma	Üretkenlik	17
	6	Sanat etkinliği		
	4	Hayal gücü		

	3 2 2	Özgür ortam TV etkisi Aile etkisi	Çevre	7
3. Araştırma	4 2 3 1	Değişimi fark etme Merak Aile etkisi Oyunlaştırma	Sorgulama Çevre Üretkenlik	6 3 1
4. İletişim	8 1 3 3	Sınıf içi etkinlikler Aile etkisi Kurallara uyma Bireyden bireye farklılaşma	Çevre Uyumluluk Bireysel farklılık	11 3
5. Problem çözme	5 4 1 1	Karar verme Tamamlama çalışmaları Bireyden bireye farklılaşma Aile etkisi	Üretkenlik Bireysel farklılık Çevre	9 1 1
6. Bilgi teknolojilerini kullanma	5 4	Sınıf içi etkinlikler Aile etkisi	Çevre	9
7. Girişimcilik	9 1 4 1 1	Sınıf içi etkinlikler Aile etkisi Öz güven Bireyden bireye farklılaşma Merak	Çevre Girişkenlik Bireysel farklılık Sorgulama	10 4 1 1
8. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma	7 3 2 1	Sınıf içi etkinlikler Aile etkisi Oyunlaştırma Bireyden bireye farklılaşma	Çevre Üretkenlik Bireysel farklılık	10 2 1
9. Karar verme	6 5 2	Sınıf içi etkinlikler Deneyim Öz güven	Çevre Girişkenlik	11 2

319 Çalışmaya katılan okul öncesi öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi almakta olan
320 öğrencilerin yaşam becerilerini kazanma gereklileri incelendiğinde toplam 17 farklı koddan 6 tema
321 oluşmuştur.

322 Eleştirel düşünme becerisine yönelik "sorgulama" teması; yanlış-doğru ayrımı, "uyumluluk"
323 teması; farklı görüşe saygı, "üretkenlik" teması; oyunlaştırma kodundan oluşmaktadır. OÖÖ3'ün
324 "Kendi görüşleri dışında bir ifade gelince saygılı olmaları yönünde eğitimler veriyoruz. Bu beceriyi tam olarak
325 kazandıklarını söylemek mümkün değil. Genelde bunları biz oyun aktivitesi içerisinde veriyoruz. Diğer bir
326 etkinliğimizi de çocuklara gösterdiğimiz çizgi filmlerde yapıyoruz. Doğru mu yoksa yanlış mı olduğu şeklinde sorarak
327 becerinin gelişmesine katkı sağlamaya çalışıyoruz." ifadesi "sorgulama, uyumluluk ve üretkenlik" temalarına
328 örnektir.

329 Yaratıcı düşünme becerisine yönelik "üretkenlik" teması; oyunlaştırma, sanat etkinliği ve hayal
330 gücü kodlarından oluşurken "çevre" teması; özgür ortam, TV etkisi ve aile etkisi kodlarından
331 oluşmaktadır. OÖÖ9'un "... Bu becerileri öğrencilere oyunlar, hikâyelerin önemli yerinde kesip öğrencilere
332 tamamlattırarak ve drama etkinlikleriyle yaptırılmaktadır. Ayrıca serbest etkinliklerimizde ve resim çalışmalarımızda
333 bu beceriyi yer vermekteyiz." ifadesi "üretkenlik" temasına, OÖÖ2'nin "Anasımında en çok hikâye saatinde.
334 Genellikle hikâyeler standart. Mutlu sonla biter ama ne yapıyorum ben? Son sayfada bırakıyorum. O çözümlenecek
335 yerde, sonuç bölümünde bırakıyorum. Sence nasıl sonuçlanabilir? Bazısı sonunu sonuçlandırmamış olabiliyor. Farklı

336 *şekilde üretmiş. Çocuğun yapısal özelliklerine sahip ruhsal durumu falan. Değişik sonuçlar çıkabiliyor. İllaki mutlu*
337 *sona da gitmiyor. Ama çok uç şeylerde çıkıyor. Çocuğun hayal gücüne göre değişik şeylerde çıkıyor. Bazen de şey var.*
338 *Evdaki aktiviteleri mi? İzlediği diziden bile etkilenip hani inşallah izlemiyorlardır ama hep o örnek vardır ya "Kurtlar*
339 *Vadisi". Eğer öyle bir ortamdaysa, anne baba oturup onu izliyorlarsa sonuç sanki öyle şeylere gidiyor..." ifadesi de*
340 *"çevre" temasına örnektir.*

341 Araştırma becerisine yönelik "sorgulama" teması; değişimi fark etme ve merak kodlarından
342 oluşurken "çevre" teması; aile etkisi kodundan oluşmakta ve "üretkenlik" teması da oyunlaştırma
343 kodundan oluşmaktadır. OÖÖ6'nın "...Aile katılımı olarak verdiğimiz ödevler oluyor. Dıyru organlarıyla tat
344 almaya ilgili. Mesela tatl, tuzlu, ekşi deneyler yapıyoruz." ifadesi "sorgulama ve çevre" temalarına, OÖÖ8'in
345 "...Biz doğrudan bir araştırma nasıl yapılır şeklinde değil fakat oyunlarla bunları veriyoruz. Algulama düzeyleri
346 farklı olduğu için bu beceriyi en iyi oyunlarla vermekteyiz." ifadesi de "üretkenlik" temasına örnektir.

347 İletişim becerisine yönelik "çevre" teması; sınıf içi etkinlikler ve aile etkisi, "uyumluluk" teması;
348 kurallara uyma ve "bireysel farklılık" teması da bireyden bireye farklılaşma kodundan oluşmaktadır.
349 OÖÖ1'in "Programımızda da var zaten. Okula gelişi, karşılama gibi. Giderken uğurlama gibi ve onun haricinde
350 de etkinlikler boyunca ricalar. Çekingenlik herhalde, söyleyemiyor, ifade edemiyor. Yani bence çekingenlikten
351 kaynaklanıyor. Hani konuşma problemi olan çocuk olsa diyeceğim ki konuşma probleminden kaynaklanıyor ama
352 öyle çocukta yok. İştme problemi çocukta yok. Normal bepsi, sağlıklı ama çekingenliğinden, bireysel. Burada aileye
353 bağlanıyacağım. Toplumumuzda insanlar çoğu birbiryle kaynaşmışlar bir şekilde. Hani bir selamı, günaydınlaşmayı,
354 hoşçakalın ailede de yapıyoruz. Bu bizim örf ve adetlerimizde var. Oradan bilmeleri gerekiyor. Onun haricinde ben
355 sadece sıkışıklık olarak görüyorum çocuklarda." ifadesi "çevre ve bireysel farklılık" temalarına örnektir.

356 Problem çözme becerisine yönelik "üretkenlik" teması; karar verme ve tamamlama
357 çalışmaları, "bireysel farklılık" teması; bireyden bireye farklılaşma ve "çevre" teması da aile etkisi
358 kodundan oluşmaktadır. OÖÖ3'ün "Mesela bir problemi veriyorsunuz. Genelde hikâye sonlarında oluyor.
359 Birakeyoruz. Dıyru bu hikâyenin sonunu siz nasıl bitirdini? O kendi kafasıyla sırayla nasıl hayal ediyorsa öyle
360 cevap veriyor. Genelde onlarda yapıyoruz o problem çözme becerisini. Evde problemle ilgili bir şeyleri var. Süreç
361 hakkında bilgileri var. İllaki orda da bir problem ortaya çıkıyor. Ama ne var. Daha farklı, daha sıra dışı
362 arkadaşlarından da görüyorlar. Sıra dışı düşünmeyi, farklı çözüm yolları da olduğunu görebiliyorlar. Ana sınıftaki
363 etki o. Birazcak bakıyorlar farklı görüşler var. Çünkü evde çok mantıklı şeyler genelde çocuklara veriliyor. Yetişkin
364 bakış açısıyla onu veriyorlar. Bakıyor ki farklı görüşler de var, farklı çözüm yolları da var kendi akranlarıyla. Onu
365 görüyor. Farklı düşünemeyi görüyor, farklı çözüm yolları araştırması hani olaya nasıl gidebileceğini, nasıl çözüm
366 yolu bulabileceğini arkadaşları yardımıyla da almış olabiliyor." ifadesi "üretkenlik, bireysel farklılık ve çevre"
367 temalarına örnektir.

368 Bilgi teknolojilerini kullanma becerisine yönelik "çevre" teması; sınıf içi etkinlikler ve aile etkisi
369 kodlarından oluşmaktadır. OÖÖ6'nın "Projeksiyonumuz var kullanıyoruz. Oyunda müzik açıyoruz
370 kullanıyoruz. Yap-boz eşini bulma oyunları var bazen çocuklara bunları yaptırıyorum. Herhangi bir resim oluyor
371 farklılarını buluyorlar, eşini bulma gibi. Birçoğu da bilerek geliyor. İki ya da üç çocuk bilmiyor onu da zaman içerisinde
372 öğreniyor. You Tube'da şarkılar var, eğitici oyunlar var, her şey var. Onlarda bir kısmını evde kullandıkları için
373 öğretmenim şundan çalın bundan çalın. Onlarda biz yönlendirebiliyor..." ifadesi "çevre" temasına örnektir.

374 Girişimcilik becerisine yönelik "çevre" teması; sınıf içi etkinlikler ve aile etkisi, "girişkenlik"
375 teması; özgüven, "bireysel farklılık" teması; bireyden bireye farklılaşma ve "sorgulama" teması da
376 merak kodundan oluşmaktadır. OÖÖ7'nin "...Dıyruşsal alanda buna yönelik birçok kazanımımız var.
377 Özellikle dediğim gibi bir işe başlama, başlanmış bir işi tamamlama, sorumluluk alma, öz güven bunlara yönelik
378 birbir kazanımlarımız var... Mesela geçen sene benim bir öğrencim vardı. Çok sınırlı cümle kuruyor. Yani kelime,
379 cümle kurmuyor. Çok içine kapalı bir çocuk. Ama ne oldu ilk dönem böyle sürdü, baya bir sürdü. İkinci dönemden
380 sonra bir baktık. Bu çocuk açıldı. Açılış o açılış. Kendisi oyun kuruyor. Oyun kurmak öyle her çocuğun harcı değildir.
381 Girişken olmayan çocuk bunu yapamaz. Hani oyun kuruyor, sürekli soru soran bir çocuk oldu, sürekli
382 arkadaşlarıyla konuşan çocuk oldu. Hatta hikâye kitaplarını alıp arkadaşlarına, çevresine oturup hani okuma yazma
383 bilmiyor ama resimlere bakarak hikâye kurabiliyor çocuk. Bu çocuk geldiğinde
384 kendini bile doğru düzgün ifade edemeyen bir çocuktu ki evde de böyle bir çocukmuş. Evde çocuğu yerinde tutamaz
385 hale gelmişler velinin anlattığına göre." ifadesi "çevre, girişkenlik, bireysel farklılık ve sorgulama" temalarına
386 örnektir.

387 Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisine yönelik "çevre" teması; sınıf içi etkinlikler
 388 ve aile etkisi, "üretkenlik" teması; oyunlaştırma, ve "bireysel farklılık" teması da bireyden bireye
 389 farklılaşma kodundan oluşmaktadır. ÖÖÖ8'in "Anadil etkinliğinde bu becerileri kazandırıyoruz. Hikâyeler
 390 okuyarak, okuduğumuz hikâyenin anlatılması yapılarak bu tür becerilerin kazandırılması yapılmaktadır. Oyunlarla
 391 da bu becerilerin gelişmesi için çalışıyoruz. Mesela parmak oyunumuz var çocuklar kendileri kâğıt bu oyunu
 392 oynuyorlar." ifadesi "çevre, ve üretkenlik" temalarına, ÖÖÖ5'in "Bireysel olarak çünkü o kadar farklı
 393 özellikte çocuklar var ki. Aileden nezakete özgü daha hiçbir şey bilmeyenler var. Çok güzel Türkçeyi konuşanlarda
 394 var. Bire bir sınıfta yaşıyorum. Özgür dilemenin ne anlama geldiğini bilmeyen çocuklar var. Öncelikle ön planda
 395 tuttuğum nezaket çocuklara rica konuşma ve teşekkür, özgür bakımından nezaket kelimelerini kullanmak. Bunların
 396 dönemin başından dönemin sonuna kadar kademe kademe ilerlediğini fark ediyoruz..." ifadesi "bireysel farklılık"
 397 temasına örnektir.

398 Karar verme becerisine yönelik "çevre" teması; sınıf içi etkinlikler ve deneyim ve "girişkenlik"
 399 teması da özgüven kodundan oluşmaktadır. ÖÖÖ5'in "Zaman zaman farklı boyama sayfaları verdiğimizi
 400 düşünürsem. Öncelikle soruyorum. Hangisini boyamak istiyorlarsa onların içerisine koyuyorum. Kimisi şunu istiyorum
 401 diyor, kimisi kararsız kalıyor. O anda önce çok kararlı olanlar oluyor. Kıskançlık yapanlarda oluyor. Hani arkadaş
 402 ne aldyysa bende onu istiyorum. Ama ben orada kararlı oluyorum. İşte önce hangini seçtiyseniz onu almak
 403 zorundasınız. Kararınıza saygı duymak zorundasınız diye motive etmeye çalışarak kararlı olmalarına
 404 yönlendiriyorum." ifadesi "çevre ve girişkenlik" temalarına örnektir.

Tablo 7.

Okul öncesi öğretmenlerinden okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam becerilerini kazanmadığını belirtenlerin gerekçelerinin dağılımı

Yaşam becerileri	(f)	Kod	Tema	Toplam (f)
1. Eleştirel düşünme	2	Aile etkisi	Çevre	2
	2	Bireyden bireye farklılaşma	Bireysel farklılık	2
2. Yaratıcı düşünme	-	-	-	0
3. Araştırma	2	Kısıtlı olanaklar	Çevre	3
	1	Aile etkisi		
	1	Bireyden bireye farklılaşma	Bireysel farklılık	1
4. İletişim	1	Çocuk hâkimiyeti	Disiplinsizlik	2
	1	Dinlememe		
5. Problem çözme	1	Aile etkisi	Çevre	1
	1	Bireyden bireye farklılaşma	Bireysel farklılık	1
6. Bilgi teknolojilerini kullanma	2	Aile etkisi	Çevre	4
	2	Kısıtlı olanaklar		
7. Girişimcilik	-	-	-	0
8. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma	1	Aile etkisi	Çevre	1
9. Karar verme	2	Aile etkisi	Çevre	2

405 Çalışmaya katılan okul öncesi öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi almakta olan
 406 öğrencilerin yaşam becerilerini kazanmama gerekçeleri incelendiğinde toplam 6 farklı koddan 3 tema
 407 oluşmuştur.

408 Eleştirel düşünme becerisine yönelik "çevre" teması; aile etkisi kodundan ve "bireysel
 409 farklılık" teması da bireyden bireye farklılaşma kodundan oluşmaktadır. ÖÖÖ4'ün "...Bazı çocuklar
 410 çok çekingen oluyor ya da konuşmıyor. Bazı öğrenciler sonradan açılıyor. Yetiştirilme tarzı da önemli. Bazılarında
 411 az oluyor, yavaş yavaş gelişiyor. Her çocuk çok farklı oluyor. Bazıları çok konuşkan oluyor. Konuya farklı yönlerden,
 412 eleştirel yönden bakabiliyor. Bazı çocuklar daha hızlı oluyor. Bazı çocuklar da algılama problemi oluyor. O tarz

413 *çocuklar da var. Bireysel farklılıklar oluyor çocuklarda. Eleştirel düşünme ana sınıfında tamamen kazanılmış*
414 *olmuyor.” ifadesi "çevre ve bireysel farklılık" temalarına örnektir.*

415 Araştırma becerisine yönelik "çevre" teması; kısıtlı olanaklar ve aile etkisi ve "bireysel farklılık"
416 teması da bireyden bireye farklılaşma kodundan oluşmaktadır. ÖÖÖ3'ün "*Birazcık yaşları itibarıyla*
417 *ısrarcı değiller. Keyiflerince hareket edecekler. Mesela siz hafta sonu bir ödev verirsiniz ona hani kendileri bir şeyler*
418 *araştırıp bulsunlar diye. Sonucunda dönüş fazla olmuyor. Çoğu araştırmamış, gelmiş olabiliyor yani. Bu konuda çok*
419 *bir fikrim yok yani. Bireysel farklılığı da var aile ilişisi de var. Hani mesela sorduğunuza bir tanesine bunu niye*
420 *araştırmadın, neden istemedin diye bazısı şunu diyebiliyor. Annem beni götürmedi. İşte bakmadık, gitmedik ya da*
421 *mesela bir deney aleti yapmalarını istiyorum evde aileleriyle. Neden yapmadın dediğimde. Gerçekten ailelerini*
422 *bulamamış olabiliyorlar, materyal eksikliğinden olabiliyor. Ondan da kaynaklanabiliyor. O tarz şeyler. Bazıları da*
423 *yapmak istemeyen de oluyor. Ben yapmak istemedim. Ben oyun oynadım diyor.” ifadesi "çevre ve bireysel*
424 *farklılık" temalarına örnektir.*

425 İletişim becerisine yönelik "disiplinsizlik" teması; çocuk hâkimiyeti ve dinlememe kodlarından
426 oluşmaktadır. ÖÖÖ6'nın "*Eskiden dinleme becerisi daha fazlaydı çocuklarda. Dinlemeyi biliyorlardı. Bir büyük*
427 *konuştuğunda, bir şey anlatığında daha bir dinleme şeyi vardı. Saygı mı diyeyim? Çekinme mi diyeyim? Böyle bir şey*
428 *vardı ama şuan çocuklar dinlemiyor. En fazla üç beş dakika ondan sonra çabuk sıkılıyorlar. Dikkatlerini farklı*
429 *yöne çeviriyorlar. Nedeni bence çocuklara hayır denmemesi, her istediklerinin yapılması, biz yaşamadık aman*
430 *çocuklarımızı yaşamın, her gördüklerinin alınması, her oyuncuğun alınması, kızım oğlum bunu mu istiyorsun? Yani her*
431 *şey çocuğa sorulmamalı, bırakılmamalı. Bazı kararları anne baba vermeli bence. Hep çocuğa göre hareket edilmemeli*
432 *çünkü belirli bir zaman sonra öyle oluyor ki çocuk anne babayı yönetiyor, yönlendiriyor. . .” ifadesi "disiplinsizlik"*
433 *temasına örnektir.*

434 Problem çözme becerisine yönelik "çevre" teması; aile etkisi ve "bireysel farklılık" teması da
435 bireyden bireye farklılaşma kodundan oluşmaktadır. ÖÖÖ5'in "*...Bu her çocukta mümkün olmayabiliyor.*
436 *Ailesinde aldığı eğitim veya iletişim. Mesela böyle kararlı oluyor, inatçı oluyor. Mesela dün karşılaştım. Çok*
437 *sinirlendim. Beni sinir ettiler falan gibisinden davranışlarda bulunuyor ve yüz ifadesi hala sinirli. Yumuşamıyor.*
438 *Değişik örnekler vererek mesela arkadaşlarıyla oynamak istiyorsan birazcık onlara uyum sağlamak zorundasın*
439 *diyerek. Önce anlatıyoruz ama bir şekilde ailenin vermiş olduğu kişilik ve aile yaşam tarzı muhakkeke yansıyor çocuğa.*
440 *İlkokula başlarken tam veriliyor mu? Veriliyor diyemem. Çünkü almış olduğu bir program var onu pek*
441 *değiştiremiyorlar.” ifadesi "çevre ve bireysel farklılık" temalarına örnektir.*

442 Bilgi teknolojilerini kullanma becerisine yönelik "çevre" teması; aile etkisi ve kısıtlı olanaklar
443 kodlarından oluşmaktadır. ÖÖÖ8'in "*İletişim araçlarını anlatırken bunları veriyoruz, sadece üzerinden*
444 *geçiyoruz. Çocuk zamanının büyük bir kısmını ailesinin yanında geçirdiği için bu beceriyi ne kadar uyguladığı*
445 *konusunda bilgi sahibi değiliz ama biz kazanmalarına dönük çalışmalarımızı yapıyoruz. Biz çocukların bazı*
446 *kazanımları elde etmesi için bazı eğitici CD'ler veriyoruz fakat bunlar ne kadar etkili olacak ki en fazla bir saat.”*
447 *ifadesi "çevre" temasına örnektir.*

448 Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisine yönelik "çevre" teması; aile etkisi
449 kodundan oluşmaktadır. ÖÖÖ6'nın "*Sosyal çevrede, arkadaşlık ortamında, ev ortamında ailelerinden veya*
450 *arkadaşlarından, büyüklerinden duyduğu kelimeleri çocuklar çok çabuk kapabiliyor. Biz doğruyu söyleyince bir kere,*
451 *iki kere, üç kere zor öğreniyor ama en ufak bir (hatalı) kelime ağzdan kaçsa çocuk onu hiç unutmuyor.” ifadesi*
452 *"çevre" temasına örnektir.*

453 Karar verme becerisine yönelik "çevre" teması; aile etkisi kodundan oluşmaktadır. ÖÖÖ3'ün
454 "*...Ailenin etkisi çok fazla. Biz burada tam bağımsız ediyoruz ama aile diyor ki bizim çocuğumuza ne oldu?*
455 *Çocuğumuz isyankâr oldu. Öyle bir şeye biriniyor bu. O konuda bana şikâyet eden, çocuğumu buradan alacağım*
456 *diyen oldu. Çocuk öz saygısını kazanmış, kendisi karar verebiliyor. Diyor ki ben buna artık söz geçiremiyorum. Bu*
457 *çocuğa ne oldu? Diyorum ki bir birey oldu. Birey olduğunun, karar verebildiğinin farkına vardı diyorum. O yani aile*
458 *şine müdahale ediyor.” ifadesi "çevre" temasına örnektir.*

459

460

Sonuç Tartışma ve Öneriler

461

462

Okul öncesi eğitimden ilkokula geçiş sürecinde öğrencilerin yaşam becerilerine ne kadar sahip olduklarını sınıf ve okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda belirlemeyi amaçlayan bu

463 çalışmanın sonuçları alt problemlerin sırasına dikkat edilerek sınıf öğretmenlerinin ve okul öncesi
464 öğretmenlerinin görüşleri olmak üzere iki başlık altında sunulmaktadır.

465 **Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinden Ulaşılan Sonuçlar**

466 Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam
467 becerilerine sahip olduklarını büyük çoğunlukla ifade ettikleri 3 yaşam becerisi sırasıyla girişimcilik,
468 yaratıcı düşünme ve Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerileridir. Bu sonuca bağlı olarak okul
469 öncesi eğitiminde girişimcilik, yaratıcı düşünme ve Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerileri
470 dışındaki yaşam becerilerinin etkili olarak kazandırılması için öğretim programı, öğretim ortamı,
471 hizmetçi eğitim ve öğretmen yetiştirme gibi alanlarda geliştirme çalışmaları planlanabilir.

472 Sınıf öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam
473 becerilerine sahip olma gerekçeleri girişkenlik, üretkenlik, sorgulama, bireysel farklılık, uyumluluk,
474 çevre ve dili kullanma olarak adlandırılan 7 temadan oluşmuştur. Çalışmanın bu sonucundan elde
475 edilen temaların içeriği literatürde bireyin öğrenmelerinin kendi yaşantısı ve çevresinden etkilenmesi
476 (Bandura, 1977), problemlere çözüm üretmeye doğrudan katılımın etkililiği (Mangrulkar, Whitman
477 ve Posner, 2001), yaşam becerilerinin kazanımında öğrencilerin yürüttüğü grup çalışmaları ve bu
478 çalışmalar sürecinde yaşanan iletişimlerle gelişmesi (Tyner, 2010), plan yapma ve öğrendiklerini
479 muhakeme etmenin önemi (Epstein, 1993), düşünme becerilerinin kazanılmasının konuşma ve
480 başkalarının fikirlerini dinlemede etkili olduğu (Trickey ve Topping, 2004) gibi birçok çalışmanın
481 vurguladığı sonuçlar ile benzerlik göstermektedir. Buradan öğrencilerin okul öncesi eğitimi
482 almalarının yaşam becerilerini öğrenmede önemli katkısının olduğu söylenebilir bu nedenle bireylerin
483 okul öncesi eğitimi almaları için gerekli desteklerin sağlanması ve yasal düzenlemelerin yapılması
484 önerilebilir. Ayrıca yaşam becerilerinin öğretimine katkı sağlaması açısından okul öncesi eğitim
485 programı ilgili uzmanlarca güncellenirken bu çalışmanın temaları dikkate alınabilir.

486 Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin sahip
487 olmadıklarını ağırlıklı olarak ifade ettikleri 3 yaşam becerisi sırasıyla problem çözme, araştırma ve
488 iletişim becerileridir. Bu becerilerin kazandırılmamasının gerekçelerini belirlemeye yönelik yapılacak
489 bilimsel çalışmalar ile problem çözme, araştırma ve iletişim gibi becerilerin okul öncesi eğitiminde
490 neden kazandırılmadığı değerlendirilmelidir.

491 Sınıf öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin yaşam
492 becerilerine sahip olmama gerekçeleri hazırbulunmuşluk, çevre, bireysel farklılık, uyumluluk ve
493 teknolojiyle tanışma olarak adlandırılan 5 temadan oluşmuştur. Elde edilen bu temalardan okul öncesi
494 eğitimde kazandırılmayan becerileri konu edinecek araştırmacılara konu belirleme ve ölçme araçları
495 geliştirilmede yararlanılabilir.

496 **Okul Öncesi Öğretmenlerinin Görüşlerinden Ulaşılan Sonuçlar**

497 Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenleri, okul öncesi eğitimi programında yer aldığını
498 büyük çoğunlukla ifade ettikleri 3 yaşam becerisi yaratıcı düşünme, iletişim ve Türkçeyi doğru, etkili
499 ve güzel kullanma becerileri olarak sıralanabilir. Ayrıca 2 okul öncesi öğretmeni problem çözme ve
500 bilgi teknolojilerini kullanma yaşam becerilerinin okul öncesi eğitimi programında yer olmadığını
501 belirtmişlerdir.

502 Okul öncesi öğretmenlerinin tamamının okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam
503 becerilerini kazandığını ifade ettikleri 2 beceri yaratıcı düşünme ve girişimcilik becerileridir. Ayrıca
504 okul öncesi öğretmenlerinin tamamına yakını okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin iletişim ve Türkçeyi
505 doğru, etkili ve güzel kullanma yaşam becerilerini kazandıklarını belirtmişlerdir. Bu araştırmada sınıf
506 öğretmenlerinin görüşlerine göre ise girişimcilik, yaratıcı düşünme ve Türkçeyi doğru, etkili ve güzel
507 kullanma becerileri okul öncesi eğitimde kazandırılmaktadır. Bu yönüyle girişimcilik, yaratıcı düşünme
508 ve Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerileri her iki öğretmen grubu tarafından da iyi
509 kazandırıldığı düşünülen yaşam becerileridir. Literatürde temel becerileri iyi gelişmiş öğrencilerin
510 akademik becerilerin gelişiminde daha hızlı yol aldığı vurgulanmaktadır (Uyanık ve Kandır, 2010). Bu
511 yönüyle bakıldığında okul öncesi öğrencilerinin bu yaşam becerilerini kazanması gelecekteki akademik
512 başarılarını da olumlu yönde etkileyecektir.

Okul öncesi öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam becerilerini kazanma gerekçeleri sorgulama, uyumluluk, üretkenlik, çevre, bireysel farklılık ve girişkenlik olarak adlandırılan 6 temadan oluşmuştur. Sınıf öğretmenlerine göre ise bu gerekçeler girişkenlik, üretkenlik, sorgulama, bireysel farklılık, uyumluluk, çevre ve dili kullanma olarak belirlenmiştir. Bu sonuca göre her iki öğretmen grubunun gerekçelerinde de benzeşen temalar sorgulama, uyumluluk, üretkenlik, çevre, bireysel farklılık ve girişkenlik olarak belirlenmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin yarısına yakını okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin bilgi teknolojilerini kullanma yaşam becerisini kazanmadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca okul öncesi öğretmenlerinin yarısından daha az bir kısmı da okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin eleştirel düşünme yaşam becerisini kazanmadıklarını belirtmişlerdir. Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre ise problem çözme, araştırma ve iletişim becerileri okul öncesi eğitimde kazandırılmamaktadır. Bu yönüyle okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri sınıf öğretmenlerinin görüşleri ile örtüşmemektedir. Eleştirel düşünme karar verme becerisiyle bire bir ilişkilidir. Karar verme becerileri, yaratıcı ve yenilikçi olan ve yeni anlayışlar, yeni yaklaşımlar, yeni perspektiflerin anlaşılması ve kavranmasında yepyeni yollara götüren birçok düşünceyi de içerir (Facione and Facione, 2001). Okul öncesi çağındaki çocukların düşüncelerini etkin bir şekilde kullanma becerisine tam olarak ulaşmamış olmaları okul öncesi öğretmenlerinin öğrencilerine eleştirel düşünme becerisini kazandıramadıkları görüşünü oluşturmuş olabilir. Ancak bu çalışmanın sonuçları arasında sınıf öğretmenlerinin ifade ettiği problem çözme, araştırma ve iletişim gibi becerilerin okul öncesi eğitiminde kazandırılmadığı ifadesi ile bu sonuç arasında benzerlik bulunmamaktadır. Çünkü sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğu okul öncesi eğitimi alıp birinci sınıfa devam eden öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin yaşam becerilerinin kazandırılması ile ilgili beklentilerinin farklı çalışmaları yapılarak incelenmesi yararlı olabilir.

Okul öncesi öğretmenlerine göre okul öncesi eğitimi almakta olan öğrencilerin yaşam becerilerini kazanmama gerekçeleri çevre, bireysel farklılık ve disiplinsizlik olarak adlandırılan 3 temadan oluşmuştur. Okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin becerilerin kazandırılması ile ilgili farklı görüşler ifade etmelerinin yanı sıra bu becerileri kazanmama gerekçeleri incelendiğinde çevre ve bireysel farklılık gibi gerekçelerin örtüştüğü görülmektedir. Programların güncellenme çalışmalarında bu temalara özellikle dikkat edilmesi önerilebilir.

Extended Abstract Summary

Introduction

Preschool, primary, secondary, high and higher education have an effect on one another. The education given in these levels must be parallelized with each other because easy transition from kinder garden to primary, from primary to secondary, from secondary to high and from high to higher education is of great importance. Every level could have positive or negative influence on the later level with regard to accomplished learning. In other words, preschool education is the seed of later education levels, which means that preschool education has crucial importance on gaining life skills that are essential for an individual. Acquisition of life skills leads pupils to become active and responsible individuals within the society, to overcome life problems and to become viable individuals when they grow up.

Transition from preschool to primary school is accepted as one of the most important educational transitions for students. A successful transition helps students on school adaptation. Acquisition of life skills is among the most important factors to make this transition easier.

The aim of this study is to determine the degree of the acquisition of the life skills for the students while they pass from kinder garden to primary school. This determination is made according to the opinions of teachers in kinder garden and primary school. Because of this reason, a semi-structured interview form was composed by the researchers.

Method

23

564 Phenomenological method is used in this research. The semi-structured interview form was
565 conducted for 9 kinder garden teachers and for 9 primary teachers who were selected purposefully
566 from three schools. Teachers were intentionally chosen because they have direct contact with
567 students at the specified levels. The interviews were sound recorded and content analysis method is
568 used for gathering data from these records. The data and phrases that are taken from voice records
569 were sent back to the teachers for their approval.

570 **Results**

571 Results of this study are given separately as opinions of kinder garden teachers and primary
572 school teachers.

573 **Opinions of Primary School Teachers**

574 Primary school teachers stated that primary school children who attended in kinder garden
575 are master in three life skills which are entrepreneurship, creative thinking and proper usage of
576 Turkish. To take this result into consideration, some changes could be done in the curriculum,
577 learning environment, in-service training and teacher training to give children life skills other than
578 entrepreneurship, creative thinking and proper usage of Turkish.

579 According to primary school teachers, to be able to acquire life skills a child must be master
580 in seven themes that are entrepreneurship, productivity, critical thinking, personal differences,
581 adaptability, environment and usage of language. These themes are similar with Bandura's findings
582 that an individual is influenced by his-her own environment and life experiences (Bandura, 1977),
583 similar to the findings of Mangrulkar et al. that trying to solve a problem is positively influential for
584 life skills (Mangrulkar, Whitman and Posneri 2001). Likewise, there are Tyrer's findings that group
585 working and interaction among group members positively influence life skills positively (Tyrer, 2010),
586 similar to the statement of Epstein that making plans and ratiocination of learning influence life skills
587 (Epstein, 1993). This is also similar to the statements of Trickey et al. that speaking and listening to
588 the other's ideas are important factors for thinking skills (Trickey and Topping, 2004). According to
589 these results someone could say that joining kinder garden have positive influence on students in
590 terms of gaining life skills. For this reason, family awareness could be raised about 22's issue or kinder
591 garden education could be recommended as compulsory education. Furthermore, results of this study
592 could be taken into consideration in terms of seven themes stated above by kinder garden curriculum
593 makers when kinder garden curriculum is revised.

594 Primary school teachers stated that in primary schools children who had attended in kinder
595 gardens were not good enough in three life skills that are problem solving, exploration and
596 communication. Further researches could be done to make it clear why kinder garden education is
597 not enough for children to acquire these three skills.

598 According to primary school teachers the reasons behind the lack of three skills in children
599 who attended kinder garden are environment, individual differences, readiness, adaptability and lack
600 of knowledge about technology. The researchers who would like to study the life skills that are gained
601 by the primary school students in a difficult way can focus on these five concepts.

602 **Opinions of Kinder Garden Teachers**

603 Most of the kinder garden teachers who participated the study stated that MEB curriculum
604 is good enough in terms of supporting creative thinking, communication skills and appropriate usage
605 of Turkish. Besides, two kinder garden teachers said that MEB curriculum is good enough in terms
606 of supporting problem solving skills and usage of technology skills.

607 All of kinder garden teachers stated that creative thinking skills and entrepreneurship skills
608 are well supported by Turkish kinder garden curriculum. Furthermore, most of the participant kinder
609 garden teachers said that children attend kinder garden to gain skills of proper usage of Turkish and
610 communication. According to Uyanık and Kandır, if life skills of an individual are improved well,
611 academic skills of that individual will be most probably improved later on in life (Uyanık and Kandır,
612 2010).

613 According to kinder garden teachers the reasons behind gaining life skills for kinder garden
614 children are questioning, productivity, environment, personal differences, entrepreneurship and
615 adaptability.

616 Nearly half of the kinder garden teachers agree that kinder garden children do not gain the
617 skill of information technology usage. Besides, less than half of the kinder garden teachers stated that
618 kinder garden children do not gain the skill of critical thinking. Creative thinking is closely associated
619 with decision making skills. Decision making skill supports creative and innovative thinking,
620 understanding new perspectives (Facione and Facione, 2001). Because abstract thinking does not
621 completely developed in kinder garden years, kinder garden teachers could think that kinder garden
622 children do not gain creative thinking skills. In contrast to this idea, primary school teachers stated
623 that the children attending in kinder garden are good enough in critical thinking skills. Further
624 research is needed in meeting the expectations of both kinder garden and primary school teachers
625 about acquisition of life skills in kinder garden years.

626 According to kinder garden teachers the reasons behind the lack of three skills of kinder gardeners
627 are environment, individual differences and indiscipline. Although kinder garden teachers and
628 primary school teachers have different ideas about acquisition of life skills, they have similar thoughts
629 about the reasons behind the lack of these skills that are environment and individual differences.
630 While updating and revising the curriculum, these findings could be used as guidance.

631
632
633
634
635
636
637

638
639

[Extended English summary](#)

Öğrencilerin Okul Öncesi Eğitimden İlkokula Geçişlerinde Yaşam Becerilerini Kazanmalarına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

ORIJINALLIK RAPORU

%8

BENZERLİK ENDEKSİ

%7

İNTERNET
KAYNAKLARI

%7

YAYINLAR

%

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1

www.edam.com.tr

İnternet Kaynağı

%2

2

docplayer.biz.tr

İnternet Kaynağı

%1

3

BEKTAŞ, Mustafa. "Birinci sınıf hayat bilgisi dersindeki demokratik hayata hazırlayıcı kavramlara yönelik öğretmen görüşleri", İletişim Hizmetleri, 2013.

Yayın

<%1

4

CANBULAT KUTLUCA, Ayşe Nur and YILDIZBAŞ, Füsün. "Okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların okula hazır bulunuşluklarına", Abant İzzet Baysal Üniversitesi, 2014.

Yayın

<%1

5

ejercongress.org

İnternet Kaynağı

<%1

6

www.univ-oeb.dz

İnternet Kaynağı

<% 1

7

www.academia.edu

İnternet Kaynağı

<% 1

8

İZCİ, Eyüp, GÖKTAŞ, Özlem and ŞAD, Süleyman Nihat. "Öğretmen adaylarının alternatif ölçme değerlendirmeye ilişkin görüşleri ve yeterlilik algıları", Ahi Evran Üniversitesi, 2014.

Yayın

<% 1

9

UĞRAŞ, Hilal and SEMERÇİ, Çetin. "Öğrencilerin hayat bilgisi dersi'nde yaratıcı düşünme becerilerini kazanma düzeylerine ilişkin öğretmen görüşleri (Elazığ ili örneği)", Fırat Üniversitesi, 2012.

Yayın

<% 1

10

GÖMLEKSİZ, Mehmet Nuri and KAN, Ayşe Ülkü. "Yeni Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Araştırma, İletişim ve Türkçeyi Doğru, etkili ve Güzel Kullanma Becerilerini Kazandırmadaki Etkililik Düzeyine İlişkin Öğrenci Görüşleri (Diyarbakır İli Örneği)", Fırat Üniversitesi, 2007.

Yayın

<% 1

11

dergisosyalbil.selcuk.edu.tr

İnternet Kaynağı

<% 1

12

readgur.com

İnternet Kaynağı

<% 1

13

www.eab.org.tr

İnternet Kaynağı

<% 1

14

nenehatunanaokul.k12.tr

İnternet Kaynağı

<% 1

15

KÜÇÜKER, Erdal. "Türkiye'de Kademeler Arası Geçiş ve Öğrenci Akışının Gelişimi", Ankara Üniversitesi, 2017.

Yayın

<% 1

16

www.ulead.org.tr

İnternet Kaynağı

<% 1

17

GÜLTEKİN, İbrahim and ARHAN, Serdar. "SEVİYE BELİRLEME SINAVINDA (SBS) TÜRKÇE ALANINDA SORULAN SORULARIN KAPSAM GEÇERLİLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ*", Milli Eğitim Bakanlığı, 2015.

Yayın

<% 1

18

usos2010.firat.edu.tr

İnternet Kaynağı

<% 1

19

www.sosyalciler.com

İnternet Kaynağı

<% 1

20

GÜLER, B İpek and DEMİR, Ergül. "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Riskli Oyunlara Yönelik Görüş ve Algıları", Ankara Üniversitesi, 2016.

<% 1

-
- 21 jss.gantep.edu.tr
İnternet Kaynağı <% 1
-
- 22 medsab.ac.ir
İnternet Kaynağı <% 1
-
- 23 omu.academia.edu
İnternet Kaynağı <% 1
-
- 24 www.newwsa.com
İnternet Kaynağı <% 1
-
- 25 usos2016.com
İnternet Kaynağı <% 1
-
- 26 okuloncesi.weebly.com
İnternet Kaynağı <% 1
-
- 27 OĞUZ GÖLE, Mehmet and TEMEL, Z Fulya.
"Okul Öncesi Öğretmenlerinin Nitelikli Bir Okul
Öncesi Eğitim Programında Bulunması
Gereken Özelliklere İlişkin Görüşlerinin
İncelenmesi", Mersin Üniversitesi, 2015.
Yayın <% 1
-
- 28 www.pegem.net
İnternet Kaynağı <% 1
-
- 29 www.uebk.org
İnternet Kaynağı <% 1
-
- 30 BALYER, Aydın. "Okul Yılları ve Okul Dışındaki <% 1

Sosyal İlişkilerin Kadın Liderlerin Liderlik Gelişimindeki Rolü", Kalem Vakfı Okulları, 2016.

Yayın

31

ÖZTÜRK, Talip and ÖĞRETEN, Ahmet. "2005 Yılı Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'ndaki Becerileri Kazandırmada Ders Kitaplarının Yeterliliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri1", Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2017.

Yayın

<% 1

32

GÖKSOY, Süleyman and ASLAN, Hüseyin. "Bilgi-İletişim Teknolojilerinin Denetimi", Öğretmen Eğitimi Akademisi-Maya Akademi, 2014.

Yayın

<% 1

Alıntıları çıkart

Kapat

Eşleşmeleri çıkar

< 5 words

Bibliyografyayı Çıkart

Kapat